

Трегуб М.В., к.т.н., доцент, професор кафедри геодезії

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ

Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності» [1] передбачається формування Програми комплексного відновлення населеного пункту (території). Відповідним проектом закону визначається складова дерегуляції повноважень щодо вирішення відповідного питання: пропонується, що Програма комплексного відновлення розробляється за рішенням виконавчого органу сільської, селищної міської ради, а також повинна включати:

- 1) загальний опис населеного пункту (території) щодо якого вона розробляється;
- 2) інформацію щодо необхідності підготовки території та шкоди, нанесеної бойовими діями, терористичними актами, диверсіями, надзвичайними ситуаціями:
  - а) об'єктам житлового та громадського призначення;
  - б) об'єктам виробничого призначення (промисловості, сільського господарства тощо);
  - в) об'єктам соціальної інфраструктури;
  - г) об'єктам культурної спадщини;
  - г) об'єктам житлово-комунального господарства;
  - д) об'єктам інженерно-транспортної та енергетичної інфраструктури;
  - е) іншим об'єктам, які мають вплив на життєдіяльність відповідної території (за наявності);
- 3) загальні підходи до комплексного відновлення населеного пункту (території) та заходи для їх реалізації;
- 4) інформацію щодо технічної можливості, економічної доцільності, відновлення пошкоджених об'єктів шляхом виконання робіт з реконструкції, капітального чи поточного ремонту;
- 5) інформацію щодо можливості, економічної доцільності, відновлення об'єктів шляхом нового будівництва або пропозиції щодо будівництва нових об'єктів замість тих, що зазнали пошкодження або зруйновані, із визначенням застосування проектів повторного використання, а також розроблення індивідуальних архітектурно-планувальних рішень;
- 6) інформацію щодо необхідних заходів інженерної підготовки та інженерного захисту території;
- 7) пропозиції щодо доцільності зміни функціонального призначення територій;
- 8) пропозиції щодо доцільності перенесення об'єктів виробничої сфери;
- 9) попередній фінансово-економічний розрахунок заходів комплексного відновлення території;
- 10) пропозиції щодо джерел фінансування заходів комплексного відновлення території

Важливо, що для імплементації зазначених складових пропонується розробити механізм на рівні Кабінету Міністрів України, яким би визначався склад, зміст та порядок розроблення, внесення змін та затвердження Програм комплексного відновлення. З метою спрощення прийняття управлінських рішень та своєчасності їх виконання, пропонується, що Програма комплексного відновлення не підлягає стратегічній екологічній оцінці, розгляду архітектурно-містобудівною радою та громадському обговоренню. Така пропозиція, з одного боку, спрямована на дебіюрократизацію, а з іншого – тотальна дерегуляція може призвести до спотворення

результатів розробленої Програми. Проте, і у цьому випадку наявний певний «запобіжник», який не має дозволити появи спотвореної інформації: виконавчий орган відповідної сільської, селищної, міської ради протягом п'яти робочих днів з дня розроблення програми комплексного відновлення вносить її на розгляд відповідної сільської селищної міської ради. Це означає, що саме орган місцевого самоврядування (виконавчий орган територіальної громади) відповідальний за результати впровадження розробленої Програми, а отже і має вимагати забезпечення достовірності і досяжності результатів. План комплексного відновлення населеного пункту (території) затверджується відповідною сільською, селищною, міською радою протягом 30 календарних днів з дня його внесення.

Іншою важливою складовою, яка планується на законодавчому рівні – є обов'язковість використання кошторисних норм України з ціноутворення у будівництві, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури під час відновлення будівель і споруд, а також нового будівництва зруйнованих об'єктів. У разі відсутності кошторисних норм України, які відображають галузеві особливості з ціноутворення у будівництві, відповідними центральними органами виконавчої влади за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури можуть затверджуватися галузеві кошторисні норми. У разі необхідності можуть застосовуватися також кошторисні норми підприємств та індивідуальні кошторисні норми.

Специфічність і розгалуженість об'єктів відновлення в Україні формує низку проблемних аспектів. Однією із найважливіших проблем є масштабність руйнувань та розгалуженість їх територією України. Подібних руйнувань за охопленням території людство давно не знало в сучасній історії, і очевидно, що проведення класичних будівельних процедур (починаючи від обстеження, дефектування і завершуючи розробленням проектно-кошторисної документації) для формування вартості відновлення об'єктів у зв'язку із значними витратами часу фактично не є можливим.

Сьогодні, варто звернути увагу на формування концептуально нових підходів до оцінювання вартості відновлення об'єктів, яка має спиратися на науково обгрунтованому використанні сучасних геоінформаційних систем, методів оцінювання та формування методологічних передумов для швидкого масштабування оціночних розрахунків для подібних об'єктів. Для цього, варто розглянути можливість вибору модельних населених пунктів, які зазнали руйнувань під час воєнних дій. Для них доцільно провести ретельне обгрунтування і оцінювання, яке стане основою для подальшого використання запропонованих методик.

Перелік посилань

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності» [Електронний ресурс]: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=74089.